

ΜΗΧΑΛΗΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30
 ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπασι ἡ δὲς, λ. 40, τρίς ἕως ἑκάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 18, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΦΘΥΝΤΗΣ

Ο ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΠΑΣΣΑΣ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Χανία, 16 Σεπτεμβρίου.

Ἡ Ἐφημερίς χαρακτηρίζεται αὐλική, νομίζω, αὐτόθι. Ὡς τοιαύτη ἀποφασίσασα νὰ γνωρισθῇ καὶ ἐν Κρήτῃ ἐξελέξατο τὴν διὰ τῆς αὐλῆς μας δῶδν καὶ εὐρεν ἐν αὐτῇ ἔνα, ὅστις τῇ πέμπει ἀλληλογραφίας περὶ τῶν κρητικῶν, λέγει, ποαγμάτων. Μὴ σὰς φανῆ παράξενον ἔχομεν καὶ ἡμεῖς αὐλὴν ἐδῶ, μικροσκοπικὴν εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ τελείαν εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐν ὄλῃ τῆς τῆς μικροσκοπικότητι. Θὰ συναντήσης ἐν αὐτῇ τὴν φιλαργυρίαν θαυμασιῶς συνδυαζομένην μετὰ τὴν βλακείαν, τὴν ραδιουργίαν παρακαθημένην τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς πονηρίᾳ, τὴν ὑπουλον κολακείαν καὶ τὴν δολίαν χαμέρπειαν τερατωδῶς συναγελαζομένην ἐν τοῖς αὐτοῖς θαλάμοις, ἐν τῇ αὐτῇ καρδίᾳ, μετὰ τὸν ἡλίθιον κόμπον καὶ τὸν ἀλαζόνα δεσποτισμόν. Ἄπασαι αἱ αὐλικαὶ ἀρεταὶ—καὶ ποῦ νὰ τὰς ἀπαριθμήσῃ τις ὅλας—ἔχουσι τοὺς ἀντιπρῶτους τῶν μέσα εἰς τὰ μέγαλα τοῦ Διοικητοῦ μας.

Ἄνθρωποι δὲ νομίζω οἱ ὅποιοι προσηκόνονται εὐσεβῶς, καὶ μετ' εὐλαβείας ἀποκαλύπτονται, καὶ προσκλίνουσι μετὰ σεβασμοῦ ἐνώπιον ἀτόμων ἐχόντων τὰς ἀνωτέρω ἀρετάς, διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι εἰσὶ πασσαδες καὶ πασσαδόπουλα, διὰ πᾶν ἄλλο εἰσὶ κατὰλληλοι παρὰ νὰ ἐπιδεικνύωνται μετὰ τὸν κάλαμον τοῦ δημοσιογράφου ἀνά χεῖρας. Καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους ἀνήκει ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς Ἐφημερίδος.

Μὰ τί λοιπὸν πρέπει νὰ φρονώμεν ἡμεῖς περὶ τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, ὅταν βλέπομεν τὰ σοβαρώτερα λεγόμενα ὄργανα αὐτῆς, ἅτινα καθ' ἑκάστην μετ' ὕψους δόκτορος ὡς ἀπὸ καθέδρας ὑψηλῆς διδάσκουσι ἐλεύθερον καὶ δούλον ἑλληνισμόν τὰ καθήκοντά του, νὰ φιλοξενώσι δημοσιεύματα, τὰ ὅποια ἀνυπολογίστως ἠδύναντο νὰ βλάψωσι τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα ἐν δούλῃ ἐπαρχίᾳ, ἐὰν ἀνεγινώσκοντο καὶ ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψει. Διότι εὐτυχῶς ἡμεῖς οἱ τινες ἐκ πικρᾶς πενταετοῦς πείρας ἐδοκιμάσαμεν τὸν Διοικητὴν μας, δὲν περιμένομεν νὰ μάθωμεν τὴν ποιότητά του ἀπὸ ἐκθέσεις ἀνταποκριτῶν ὑπόπτου καὶ σκοτεινοῦ παρελθόντος. Τὸν ἐγεύθημεν, τὸν ἐχορτάσαμεν, δυστυχῶς δὲ ὁ κακότροπος στόμαχός μας δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν χωνεύσῃ ἐπὶ πλέον. Καὶ ἂν θελήσουν νὰ μᾶς τὸν φορτώσουν ἐκ νέου, φοβουμὶ μίπως τὸν ... ζεράσωμεν.

Ἄπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς του ὁ

κ. Φωτιάδης ἐσκέφθη καθ' ἑαυτόν : « Ἀφοῦ ἐγὼ μετὰ τὰ χρήματα γίνομαι ὅ,τι δῆποτε, καὶ μετὰ κάμνει τις ὅ,τι θέλει, πόσον περισσότερο θὰ κάμω ἐγὼ ὅ,τι θέλω αὐτοῦς τοὺς ἀθλίους τοὺς ὁποῖους μοι ἐδῶκαν νὰ διοικήσω ; » Ἄλλ' αὐτὸς νὰ δώσῃ ἀπὸ τὴν τσέπην του αὐτοῖς ὅστις μετὰ τούτης λαχτάρας περισυλλέγει καὶ τὴν πεντάρην ; Ὑπῆρχεν ἄλλος τρόπος, ὅπως δεσμεύσῃ τὴν Κρήτην ἐσκέφθη νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὑποχείριον εἰς τοὺς χρηματιστὰς τοῦ Χαυγιορχάνου μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς κατέχει θέσιν ἐπιφανῆ καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὸν Σουλτάνον, τὸν ὁποῖον θὰ εἶχον οὕτω ἐπὶ πλέον δικαίωμα νὰ ἐκμυζώσιν. ἐσκέφθη ὅτι διὰ τῆς συστάσεως μιᾶς Τραπεζῆς, ἐνῶ ἀφ' ἐνός θὰ εἶχε πλέον δεδεδεμένους τοὺς Κρήτας εἰς τὸ ἄρμα του, ἀφ' ἑτέρου θὰ ἀπερρόφα ὅλην τὴν ζωτικότητα τῆς Κρήτης καὶ θὰ παρέλυε πᾶσαν αὐτῆς ἐθνικὴν ἐνέργειαν ἐν τῷ μέλλοντι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον συναμολόγησε σύμβασιν μετ' ἐμίλου τραπεζιτῶν τοῦ Γαλατᾶ, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἦτο ὁ ἐν Κ)πόλει προστάτης τοῦ ὁ γηραιὸς Ζαρίφης, ὅστις μετ' ὅσα καὶ ἂν δαπανᾷ ὑπὲρ τῆς παιδείας, εἶναι ἀληθές, ὅτι θέλει ἀπὸ παντοῦ νὰ κερδίζῃ. Θέλετε τώρα νὰ σὰς ἀπαριθμήσω ἐγὼ ποῖα ἀποτελέσματα θὰ εἶχεν ἡ Τράπεζα αὕτη ; Τὰ γνωρίζετε ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σας, ἥτις ὀνομάζεται καὶ Ἐθνικῆ. Τούτο μόνον λέγομεν ὅτι, ἂν ἐπετύγγανε τότε τὸν σκοπὸν του, σήμερον θὰ ἦτο πράγματι παντοδύναμος ἐν Κρήτῃ, ἀγνοῶ δὲ καὶ ἐγὼ πῶς θὰ ἐξεκόλλη πλεόν ἀπὸ κοντὰ μας. Ἄλλὰ τούτο θὰ ἦτο τὸ μικρότερον κακόν ἢ Τράπεζα ἐκεῖνη θὰ ἀπετέλει ἐν μαῦρον μεσότοιχον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐχώριζε τὴν ἐνδοξὸν Κρήτην τοῦ παρελθόντος, ἀπὸ τὴν Κρήτην τοῦ μέλλοντος, μέλλοντος ἀμφιβόλου, ἵνα μὴ εἴπωμεν ζοφῶδους. Ἔχετε ὑγείαν πλέον, ἐθνικοὶ ἀγῶνες ! Ἡ περικαλλῆς ἡμῶν ἱστορία θὰ ἐθάπτετο μέσα εἰς ἐσκαμισμένους σωρούς συναλλαγμάτων καὶ ἐμπορο-τραπεζικῶν καταστάσεων, νὰ δε περίοδος θὰ ἤρχιζε, περίοδος χρηματιστικῆς, περίοδος ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως συνειδήσεων. Οἱ ὀξυδερκεῖς Κρήτες ἀμέσως ἐξ ἀρχῆς κατενόησαν τὴν παγίδα, ἣν ἤθελον νὰ τοῖς στήσωσι, καὶ μετὰ πολλῆς ὀρέξεως ἐδῶκαν ἐν λάκτισμα καὶ δύο μουντζες εἰς τοὺς ὑποσχομένους αὐτοῖς, ὅτι θὰ φέρωσι τὸν χρυσοῦν αἰῶνα εἰς τὴν πατρίδα των, προτιμήσαντες νὰ διασώσωσι τὴν δόξαν των, ἀπὸ ἀμφιβόλους ὀρελείας.

Ἄλλὰ τούτο ἦτο ἀποτυχία ἐνός μόνου μέσου ὅπερ θὰ ἐ-

χρησίμευεν ἀπλῶς ὡς ἐπιδοθητικὸν τοῦ γενικωτέρου σχεδίου, ὅπερ ἐν τῇ διανοίᾳ του εἶχεν ἤδη σχηματίσει ὁ διοικητής μας. Τὸν ἐξυμνοῦσιν ὡς σωτῆρα τῆς Κρήτης οἱ χαμερπεῖς δούλοι του, αὐτὸν τὸν ὀλετήρᾳ μας! Ποῖον λοιπὸν καλὸν εἶδεν ἡ πατρίς μας ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν; ἀνεπτύχθη ἡ παιδεία; ἐπληθύνθησαν τὰ σχολεῖα; τίποτε ὅ,τι πενιχρὸν ἐν τούτῳ ἐπετεύχθη ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κοινοτήτων, τῶν δήμων· ἀνεπτύχθη ἡ συγκοινωνία; κατεσκευάσθησαν δρόμοι; οὐδὲν, καίτοι ἀρκετὰ χρήματα πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐπαγώθησαν. Καὶ ὅμως ἠδύνατο νὰ πράξῃ πολλὰ ὑπὲρ τῆς Κρήτης εἰς τὰ δύο ταῦτα κεφάλαια, ἂν εἶχε μικρὰν δόσιν ἀγαθῆς θελήσεως. Μόνον κρυφὰ εἰς ἰδιαιτέρας συνδιαλέξεις, ὡσαύτως ἐπιτύχη ἄνδρα τοῦ ὁποίου μάτην ἠγωνίσθη νὰ διαφθεῖρῃ τὴν καρδίαν, ἐκχύνεται εἰς αἰσθηματικὰς ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐκδηλώσεις, περιφρονεῖς στρέφειν ἀδικόπως, περὶ τὸς ὀφθαλμοῦς, ἐκ φόβου μὴ καὶ αὐτοὶ οἱ τοῖχοι τὸν ἀκούσωσι.— Πῶς, λέγει, καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι Ἕλληνας; εἶναι δυνατόν νὰ μὴ σᾶς θυμιάζω σᾶς; τοῦς προμάχους τοῦ ἑλληνισμοῦ; Νὰ, ἰδὲ, τὴν καρδίαν μου, σοὶ τὴν ἀποκαλύπτω, διότι γνωρίζω ὅτι δύναμαι ἀφόβως νὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ· εἶναι καθαρὰ ἑλληνικὴ». Καὶ τόσον ἐπιτηδεῖως περιβάλλεται τὸ προσωπεῖον, ὥστε εἶναι δύσκολον νὰ μὴ πέσῃ τις εἰς τὴν παγίδα του. Ἡθελον νὰ τὸν ἴδω καὶ πρὸ τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν τούρκων ὑπουργῶν· φαντάζομαι τοὺς τεμεράδες καὶ τὰς τούμπαις καὶ τὰ ποδοφιλήματα καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, τὰ ὁποῖα μετὰ ἐκεῖ εἰς τὰ σεράγια θὰ λαμβάνωσι χώραν, καὶ ἐρωτῶ ἑμαυτόν: ποίους λοιπὸν ἀπατᾷ; καὶ πείθομαι ἐπὶ τέλους ὅτι ὅλους τοὺς παίζει καὶ μόνον εἰς τὴν τσέπην του φαίνεται εἰλικρινής. Αὕτη εἶνε ἡ ἀλήθεια.

Μετὰ πόθου, ἀλλὰ καὶ βαρυθυμίας συγχρόνως, ἀναμνησκόμεθα τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Κρητῶν ἐν μόνον ἐπεκράτει αἰσθηματικὸν ἢ ἀδελφικὴν ἀγάπην, ἢ πρὸς ἀλλήλους ἐμπιστοσύνην, ἢ κοινὴν κατὰ τοῦ τυράννου ἀποστροφήν, ἢ πρὸς τὴν πατρίδα ἀφοσίωσιν, ἢ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν λατρείαν, πάντα ταῦτα ἀπετέλουν ἐν τῷ ὅλῳ, μίαν ἀνοδοδόσιν εὐδὴν ἀρετῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Κρητῆ πεφυτευμένην· ἐκαλεῖτο κρητικὸς πατριωτισμὸς, αἰσθηματικὸν ἄδολον, ἐνθεον, ὀδηγούν εἰς τὴν αὐταπάρνησιν, εἰς τὴν αὐτοθυσίαν. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ ἡ Κρήτη ἐμεγαλοῦργησεν, ἀνεδείχθη ἔνδοξος.

Σήμερον; μήπως ἡ Κρήτη κατέπεσε; μὴ ἀρὰ γε νὰ κωθεῖσα κοιμᾶται ἡσυχος ὑπὸ τὴν πτέρωσαν τοῦ τυράννου τῆς; Ἀγαθὴ τύχη! ὄχι ἀκόμη. Ἐν τούτοις ἐξεύζοντες τὰ ἐν τῇ πατρίδι μας τερατοουργούμενα, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρυφωμεν τὴν ἀνησυχίαν μας διὰ τὸ μέλλον. Πανταχοῦ τῆς νήσου ζιζάνια εἰσεχώρησαν· τὴν ἐριδα καὶ τὴν διχόνοιαν κηρύσσοντα μεταξὺ τῶν μέχρι σήμερον ἀδελφῶν ἐν τῷ κοινῷ ἐθνικῷ ἀγῶνι. Ὅπου ἡ δηλητηριώδης ἐπιρροὴ τοῦ κ. Φωτιάδου κατῴρθωσε νὰ ριζωθῇ, οἰκτροὸν θέαμα παρίσταται ἐνώπιόν σου. Παράδειγμα ἡ ἀναξιοπαθοῦσα ἐπαρχία Κισσάμου, ἣτις ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐνὸς πρῶην ὀπλαρχηγοῦ, νῦν δὲ καίμακάμη, κατήντησε νὰ ἀποκηρύττῃ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀσυνειδήσεως—ὄχι ἡ ἐπαρχία ἀλλ' οἱ ἐν αὐτῇ φίλοι τοῦ Πασᾶ—τοὺς ἀρίστους ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς, ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλει τὴν δόξαν τῆς. Τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν του μεταχειρίζομενος ὡς δόλωμα, προσεπάθησε νὰ συγκεντρώσῃ πάντας ἐκείνους, διὰ τῶν ὁποίων ἐνόμιζεν ὅτι θὰ κρατῆ τὸν λαὸν ὑποχείριον. Κίρκη ἀληθής,

μετέβαλε πάντας τοὺς πλησιάσαντας αὐτὸν εἰς χοίρους· καὶ βλέπομεν ἄνδρας, ὧν τὸ παρελθὸν εἶνε σειρά ἔργων ὑφίστατο φιλοπατρίας, ν' ἀπαρηθῶσι τόσῳ ζηλωτῆν ἱστορίαν καὶ νὰ διατελῶσι σήμερον εἰς ἀλληλογραφίαν μετὰ τὸν Φωτιάδην! χωρὶς νὰ συλλογίζονται ὅτι τὰς ἐπιστολάς των ὁ Φωτιάδης τὰς ἐπιδεικνύει εἰς τοὺς Τούρκους ὑπουργοὺς ὡς τὸν μέγιστον θρίαμβόν του. Ἄλλοι δὲν ἐδίστασαν καὶ νὰ κηλιδώσωσι τὸ μέτωπόν των μετὰ τὸ σείγμα τοῦ προδότου, καὶ γινόμενοι ὄργανα ὄχι πλέον τῶν νομῶν τῆς πατρίδος των, ἀλλὰ τῆς τουρκικῆς αὐθαιρεσίας, ἀπετόλμησαν ἐσχάτως κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ βακουφικῆς ζητήματος ὡς ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς, αὐτοὶ οἱ ἄλλοτε ὀπλαρχηγοὶ, νὰ πιέζωσι τοὺς ὀμοθρήσκους των πρὸς εἰσπραξίν τῆς βακουφικῆς δεκάτης. Εἶνε ἀνάγκη ν' ἀναφέρωμεν τὸ παράδειγμα τῆς τελευταίας συνελύσεως; Θὰ παρετηρηθῆ ἴσως ὅτι 40 ἡμέραι ἐχρησάσθησαν ὅπως ἐπέβη συμφωνία καὶ προβῆ ἢ συνελύσεις εἰς τὸ πρῶτον γνωστὸν διάδημα, οὐδὲ θὰ κατωρθώτο ἴσως τούτο, ἂν μὴ ἄγρυπνος ὁ λαὸς ἐπετήσει τὰς πράξεις τῶν ἀντιπροσώπων του. Διότι ὁ χριστιανὸς πασσᾶς εἶχε κατωρθῶσι νὰ διαφθεῖρῃ πολλοὺς βουλευτάς, ἐδέετο δὲ οἱ φιλελεύθεροι μετὰ κίνδυνον ρήξεως νὰ ὑπογράψωσι τὸ πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις ὑπόμνημα, ὅπως ἐκποτήσωσι καὶ τοὺς διαφθαρέντας καὶ τοὺς παρασύρου.

Ἐτυχέ ποτε νὰ συνοδοιπορῶ μετὰ τινῶν χωρικῶν, μεταβαίνων εἰς Χανία. Ἐπιππος χωροφυλάξ ὀθωμανὸς συναντήσα, ἡμᾶς ἠρώτησε τοὺς χωρικοὺς, ἂν εἶδον εἰς τὰ χωρία των τὸν καπετὰν Μανώλη, ἰσχυρὸν ὀπλαρχηγὸν ἀποδεχθέντα τουρκικὴν ὑπηρεσίαν μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐπαναστάσεως.— Καπετὰν σκ... δὲν τὸν λέγετε;» τῷ ἀπήντησαν μετὰ περιφρονησεως καὶ ἀγανακτικῆσεως οἱ χωρικοί. Τούτο δεικνύει τὸν χαρακτῆρα τοῦ Κρητῆ· ἐπιρροὴν ἔχει παρ' αὐτῷ, ἐφ' ὅσον συμμορφοῦσαι πρὸς τὸ πνεῦμά του, πρὸς τοὺς πόθους του, πρὸς τὰ φρονήματά του. Ἄμα σὲ ἐννοήσῃ ὅτι ἐξέκλινας, καὶ θεὸς ἐάν ἦσο, γίνεσαι πλέον διάβολος δι' αὐτόν καὶ σὲ βδελύσσεται ὡς δυσωδίαν.

Κατὰ βάθος ὁ λαὸς τῆς Κρήτης ἔμεινεν ἀθικτος μετὰ τὰ εὐγενῆ του ἔνστικτα. Ἄλλ' ἂν ἐξακολούθησῃ ἡ σημερινὴ κατάστασις, τίς ἐγγυᾶται διὰ τὸ μέλλον; τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα εἰσὶν ἀποτελέσματα συστηματικῆς ἐργασίας, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα δὲν θὰ εἰσχωρήσωσι βαθμηδὸν καὶ βαθύτερα εἰς τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. Ἀποῦ διεφθάρησαν πολλοὶ, οἵτινες μέχρι χθὲς ἔθεωροῦντο πρότυπα πατριωτισμοῦ, τίς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι μετὰ τὸν καιρὸν δὲν θὰ κατορθωθῇ δι' αὐτῶν καὶ τοῦ ἀπλοϊκωτέρου λαοῦ ἡ διελθορά, μετ' οὗ εὐρίσκονται οὗτοι εἰς διηνεκῆ ἐπαφήν; Ἴσως μάλιστα καὶ σήμερον ἀκόμη θὰ παριστάμεθα πρὸ τοῦ ἀπελπιστικοῦ ἀποτελέσματος τὸ ὁποῖον παραπέμπομεν εἰς τὸ μέλλον, ἂν μὴ ἐγκαίρως διοργανώτο ἰσχυρὰ καὶ ἐπίμονος ἀντίδρασις ἣτις ἐματαιώσε κατὰ τὸ μέγιστον τὰς διοικητικὰς ἐνεργείας καὶ περιώρισε τὸ κακὸν εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν ἀμέσως συναγελαζομένων τῷ πασσᾶ. Καὶ εἶναι ἄξιοι θαυμασμοῦ οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἵτινες ἠψήφισαν παντοίας καταθρομᾶς καὶ φυλακίσεις καὶ διωγμοὺς καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἐλοσμήνησαν καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των, ὅπως καθ' ὀλοκληρίαν ἀφιερωθῶσιν εἰς τὸ πατριωτικώτατον ἔργον τῆς κατὰ τῆς Διοικήσεως ἀντιπολιτεύσεως.

Ἄλλὰ, θὰ εἴπῃ τις, ποῖον λοιπὸν οἱ Κρητῆς θέλουν; Ὡ!

θεωρούν περιττόν, ταπεινόν να υποδεικνύωσι ποίος τύραννος θά ἦτο εὐπροσδεκτώτερος εἰς αὐτούς. Τί Φωτιάδης! τί Ἀδοσιῶδης! τί Σάββας καὶ τί Καραθεοδωρῆς! Οἱ Κρήτες δὲν ἔχυσαν τὸ αἷμά των διὰ νὰ παχύνεται εἰς ἐπὶ πλέον χριστιανὸς πασσάς. Σκεπὸς τῶν ἀγώνων των δὲν ἦτο αὐτός, ἦτο ἄλλος, ἡ ἀνεξαρτησία των ἢ μετὰ τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν των ἔνωσις. Τοῦτο ὁ κρητικὸς λαὸς θά ἀπαντήσῃ, ἐὰν ἐρωτηθῆ τί θέλει.

Κύδων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ ἐν Ρώμῃ ἰταλιστὶ ἐκδιδομένη ἐφημερίς *il Diritto* ἀναγγέλλει ὅτι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις ἀπεδέχθησαν τὴν ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς Κυβερνήσεως γενομένην αὐτῆς πρότασιν, πρὸς συγκρότησιν ἐν Ρώμῃ Ἑγχειονομικῆς Συνδιασκέψεως (*Conference*) σκοπούσης τὴν παραδοχὴν ὁμοιομόρφου ἑγχειονομικοῦ διεθνούς κώδικος.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Ἰταλίας θέλει κατ' αὐτὰς ἀπευθύνει πρὸς τὰς διαφόρους Δυνάμεις τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγκύκλιόν του (*circulaire d'imitation*).

Ἡ Συνδιασκέψις θά συνέλθῃ ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸν προσεχῆ Νοέμβριον.

Ἰδοὺ καὶ τὰ ἐκ Θεσσαλονίκης νεώτερα :

Ὁ ἀποπειραθεὶς συμβιβασμὸς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Χαμηδῆ βέη ἐνκαλύπησεν. Ἀναμένεται δὲ ἐκ Σερρών ὁ βαλῆς διὰ νὰ ἀποφασίσῃ τί δέον γενέσθαι. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Γυμνάσιον ἤνοιξεν ὑπὸ προσωρινῶν διευθυντῶν τὸν ἱεροκήρυκα καὶ ἱεροδιδάσκαλον Καλογιάννην καὶ διδασκάλους Ρίζον καὶ Παπακυρίτσην. Οὐχ ἦττον καὶ ὁ ἀντάρτης κ. Οἰκονόμου ἤνοιξεν ἴδιον κατὰλογον ἐγγραφεῖς μαθητῶν!

Ἐν δὲ τῶν Πατριαρχείων ἐστάλθησαν ἑξάρχου οἱ ἀρχιερεῖς Σερρών Ναθαναὴλ καὶ Δράμας Γερμανός.

Κατὰ τὴν ἀναπληρωματικὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς, γεννησομένη τῇ 23 Ὀκτωβρίου, διωρίσθησαν δικαστικοὶ ἀντιπρόσωποι : εἰς τὸ Α' τμήμα ὁ Ἐλ. Ἐλευθεριάδης, εἰς τὸ Β' ὁ Β. Κριεζῆς, εἰς τὸ Γ' Α. Παπαπάνος, εἰς τὸ Δ' Α. Ἀγαπηνός, εἰς τὸ Ε' Κ. Δραγούμης, εἰς τὸ Σ' Ἰω. Βουλπιώτης, εἰς τὸ Ζ' Χ. Λόντος, εἰς τὸ Η' Π. Λέκας, εἰς τὸ Θ' Π. Μοσχούλας, ἅπαντες πρωτοδίκαι Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ δῆμῳ Ἀχαρνῶν εἰς τὸ πρῶτον τμήμα ὁ Γ. Πολίτης, εἰς τὸ β' ὁ Ἰω. Ζέπος, πρωτοδίκαι Ἀθηνῶν.

Εἰς τὸ α. τμήμα ὁ Δ. Ποταμιάνος καὶ εἰς τὸ β'. ὁ Πρ. Σκαλιστήρης, Πρωτοδ. καὶ Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ δῆμῳ Λαυρίου ὁ Α. Κατσάβας Πρωτοδ. Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ δῆμῳ Μαραθῶνος εἰς τὸ Α' τμήμα ὁ Γ. Φασιλάκης, εἰς τὸ Β' ὁ Τ. Ἀμπελάς, πρωτοδίκαι Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ δῆμῳ Πειραιῶς εἰς τὸ Α' τμήμα ὁ Χ. Σοφιανός, εἰς τὸ Β' ὁ Στ. Σολιτάρης.

Ἐν τῷ δῆμῳ Φυλῆς ὁ Γ. Φωτομάρας Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν.

Ἐν τῷ δῆμῳ Ὠρωπίων.

Εἰς τὸ α. τμήμα ὁ Α. Πρεβαδοῦρος Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ β.. Λαλούσης Ἀντισαγγελεὺς Ἀθηνῶν.

Ἐφορος δὲ τῶν διαληφθέντων ἀντιπροσώπων ὁ κ. Β. Ροντήρης ἐφέτης Ἀθηνῶν.

Χαίρομεν πολὺ πληροφοροῦμενοι ὅτι ὁ γράφας ἐν τῷ *Αἰῶνι* ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Α. ὑπὲρ τῆς παραδόσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν αὐστριακὴν συμμαχίαν δὲν εἶνε ὁ φίλος ἡμῶν κ. Εὐταξίας, διαδίδεται ἀπὸ ἐναντίας ὡς συντάκτης ὁ διάσημος Ἄγγελος Βλάχος.

Ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν αἱ περὶ τὴν περιφέρειαν τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας οἰκίαι ἐστεροῦντο ὕδατος σχεδὸν ὄλοτε- λῶς. Παράπονα λοιπὸν οἱ ἐνοικιασταὶ πρὸς τοὺς οἰκοδε- σπότας, καὶ οὗτοι πάλιν πρὸς τοὺς ὑδροδοτάς. Ἄλλ' οἱ τελευταῖοι δὲν ἠδύναντο νὰ νοήσωσι τὸ αἷτιον τῆς στει- ρεύσεως τοῦ ὕδατος περὶ τὴν συνοικίαν ἐκείνην, ἀφοῦ αἱ λοιπαὶ συνοικίαι ἐνεροδοτοῦντο κανονικῶς. Χθὲς ἐν τούτοις οἱ ἀρμόδιοι λαθόντες μετ' ἑαυτῶν ὑδραγωγισκόπιον καὶ θέσαντες αὐτὸ ἐπὶ τῇ ὁδῷ παρὰ τὴν ρωσικὴν ἀκριβῶς ἐκ- κλησίαν, ἀπαράλλακτα ὡς ἱατρός τὸ στηθοσκοπίον του ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, ἤκουσαν εἰς τὰ μύχια τῆς γῆς παράδοξόν τινα ἀναθρασμόν, ὅμοιον μὲ ἡφαιστίου πρὸ τῆς ἐκρήξεώς του.—Ἀνέσκαψαν τότε τὴν γῆν καὶ εὗρον τὸ ὑδραγωγεῖον διερρωγόν, τὸ δὲ ὕδωρ ὀρυπτικώτατα ἀναβλύζον καὶ χα- νόμενον παρὰ τινα ἐκεῖ χαινόυσαν ὀπὴν. Καθ' ὅλην τὴν ἡ- μέραν καὶ τὴν νύκτα μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν εἰργάσθησαν πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ὑδραγωγείου, καὶ οἱ ἀπληπισμένοι ἐνοικιασταὶ θά ἀναφωνῶσι σήμερον πάλιν εἰς τὴν ἐμφάνι- σίν του ... νερόν, νερόν ...

Μᾶς γράφουν ἐκ Σπάρτης ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀνεγειρο- μένης οἰκοδομῆς τοῦ κ. Ματάλα ὑψοῦται καλλιμάρμαρος ἀρχαία στήλη ὑποστηρίζουσα τὸ οἰκοδόμημα, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ κόσμη τὸ μουσεῖον τῆς πόλεως. Καὶ κατήγγειλε ἡ μὲν ἀρχαιολογικὴ εἰταιρία τὸν κ. Ματάλαν ὡς ἀρχαιοκλόπον, ἀλλὰ τὸ πλημμελειοδικεῖον Σπάρτης ἠθώωσεν αὐτὸν μὴ θε- ωρῆσαν τὴν στήλην ἀρχαίαν, ἐπὶ τῇ προσελεύσει τυχαίου μάρτυρος ὀρκισθέντος ὅτι δὲν εἶνε ἀρχαία. Ἄν πα- ρουσιασθῆ τις μάρτυς εἰς τὸ αὐτὸ πλημμελειοδικεῖον, καὶ ὀρκισθῆ μὲ τὸν σταυρὸν ὅτι ὁ Παρθενῶν δὲν εἶνε ἀρχαῖος, τότε βεβαίως ἀμέσως καταλαμβάνεται ὡς οἰκόπεδον καὶ ὁ καταλαβὼν ἀθωοῦται.

Ἀναστάτων ὑπουργείων καὶ νομαρχιῶν καὶ ταγματῶν καὶ λόγων καὶ δημάρχων καὶ εἰσπρακτόρων ἔχομεν κατ' αὐτὰς. Διὰ τί νομίζετε; Διὰ νὰ ἐξαναγκασθῆ εἰς ἀπολυθεῖς στρατιώτης τοῦ 9ου ταγματος νὰ πληρώσῃ τὰ 50 λεπτὰ τοῦ χαρτοσήμου τοῦ ἀπολυτηρίου, τὰ ὅποια, ὁ κακοῦργος δὲν ἐπλήρωσεν ὅταν ἐφυγε τοῦ στρατοῦ, καὶ μ' αὐτὰ τὰ 55 λεπτὰ, διὰ τὰ ὅποια δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ σταλῆ ὁ πρόφην στρατιώτης εἰς τὸ Παλαμῆδι, θά ξοδεύσῃ τὸ ἀβδριτικὸν κράτος εἰς χάρτην καὶ χρόνον καὶ μυαλὸ καὶ σύρτα—φέρτα ἕως χιλιοπλάσια.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ Λυκαβηττοῦ τῆς ἀποληγοῦσης εἰς τοὺς πευκοσκεπέστους πρόποδας τοῦ ὁμωνύμου λόφου, ἐφ' οἷς κομψοπρεπῶς ὑψοῦται ὡς μεγάλη ἐκ παλλεύκων κρί- νων ἀνθοδέσμη τὸ ἀσβεστόχριστον ἐκκλησιδίων τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου, ἀπειλητικῶς ὑψοῦται λοφιδίων χωμάτων, ἀφ' οἷς τίς οἶδε ποῦ ἀεροδατῶν νέος τις κατὰ τὰς 11 μ. μ. τῆς χθὲς ἀτέπεσε μὴ παθῶν εὐτυχῶς τίποτε.